

ת"פ 49308/10/18 - מדינת ישראל נגד אלעזר אביחי הכהן

בית משפט השלום בקריות
ת"פ 49308-10-18 מדינת ישראל נ' הכהן

בפני: כבוד השופט יוסי טורס
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אלעזר אביחי הכהן

הנאשם

גזר דין

כתב האישום וההליכים

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירה של פריצה לבניין שאינו דירה וביצוע גניבה, לפי סעיף 407(ב) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין). בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 31.7.18 סמוך לשעה 01:24 פרץ הנאשם לבית קפה בראש הנקרה, באופן שפתח את חלון המרפסת ונכנס למקום. במעמד זה גנב הנאשם סך של 300 ₪ מקופת בית הקפה.
2. הודאת הנאשם באה על רקע הסדר טיעון במסגרתו התחייבה המאשימה להגביל עצמה לטעון לעונש מאסר בן 8 חודשים שיכול וירוצה בעבודות שירות בכפוף לחוות דעת הממונה, תוך שהגנה מצידה רשאית לטעון באופן חופשי.

טיעוני הצדדים לעונש והראיות

3. ב"כ המאשימה עמד על חומרת המעשה ועל הערכים המוגנים שנפגעו. נטען כי מדובר בנאשם בעל עבר פלילי (הוגש רישום פלילי-ע/1) וכי עתירת המאשימה לעונש מאסר בן 8 חודשים נמצאת בגדרי מתחם העונש ההולם את העבירה ונסיבותיה. ביחס לנסיבות ביצוע העבירה נטען כי לא מדובר בפריצה אלימה ובין יתר השיקולים הובאו בחשבון נסיבות חייו של הנאשם והעובדה כי הכסף שנגנב הוחזר לבעליו. לאור כל זאת עתרה המאשימה להשית על הנאשם עונש מאסר למשך 8 חודשים וזאת בעבודות שירות במידה ויימצא מתאים, מאסר על תנאי והתחייבות.

4. ב"כ הנאשם טען כי מדובר בנאשם צעיר שעברו הפלילי ישן יחסית וכי הוא הודה בהזדמנות הראשונה והביע צער על מעשיו. ביחס לנסיבות ביצוע העבירה נטען כי אותה עת היה הנאשם מחוסר בית והוא נכנס לבית הקפה על מנת לחפש מזון. ההגנה ביקשה להדגיש כי לא מדובר היה בפריצה אלימה וכי הכסף הוחזר במלואו למתלונן (הוגש מכתב של בעל העסק- ענ/1). ביחס למתחם העונש ההולם נטען כי לאור נסיבות ביצוע העבירה מתחיל המתחם בעונש הצופה פני עתיד. כן נטען כי אף אם ייקבע שהרף התחתון של המתחם הוא מספר חודשי מאסר, ראוי לסטות מהמתחם משיקולי צדק ושיקום, וזאת חרף היעדרו של תסקיר שירות המבחן. לשיטת ההגנה ניתן להגיע למסקנה זו מאחר והנאשם כיום עובד לפרנסתו ולא נפתחו נגדו תיקים חדשים. ביחס לעונש הראוי נטען כי יש לאפשר לנאשם להמשיך ולנהל אורח חיים נורמטיבי ולגזור את עונשו ברף התחתון של המתחם.

5. הנאשם בדברו האחרון ביקש הזדמנות להמשיך בחייו ולעבוד. יצוין כי הנאשם ביקש שלא להפנות את עניינו לשירות המבחן.

דין והכרעה

קביעת מתחם הענישה

6. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, על בית המשפט לקבוע את מתחם הענישה ההולם את העבירה בנסיבותיה. לאחר קביעת המתחם יש להחליט אם ראוי לסטות ממנו, לקולה או לחומרה, שאחרת ייגזר העונש בגדרי המתחם שנקבע. בעת קביעת מתחם העונש ההולם מתחשב בית המשפט בעקרון המנחה בענישה - הלימה, בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, על פי סעיף 40ט' לחוק העונשין.

7. טרם דיון, יש להכריע בשאלה האם יש בעובדה שהצדדים הציגו הסדר טיעון הכולל מגבלה עונשית, כדי לפטור את בית המשפט מדיון בשאלת מתחם הענישה. בנושא זה הובעו דעות שונות בבית המשפט העליון ו"נראה שטרם נקבעה הלכה מחייבת בנדון" (ע"פ 8109/15 אהרון אביטן נ' מדינת ישראל (9.6.16)). עם זאת, ברי כי "אין בית המשפט כבול לעונש או לטווח ענישה שהוסכם בין הצדדים בהסדר טיעון, ועליו להחליט בהתאם לשיקול דעתו אם לכבד הסכמות אלה אם לאו. זאת, בהתחשב עם סבירות ההקלות שניתנו לנאשם בהסדר הטיעון והשיקולים שעמדו ביסוד הקלות אלה, מבחינת התאמתם לאינטרס הציבורי ולקידום תכליות המשפט הפלילי" (ע"פ 4301/15 יאשיהו יוסף פינטו נ' מדינת ישראל (5.1.16)). אציין כי בשל הצורך לבחון את סבירות ההקלה לה זכה הנאשם, בעטיו של הסדר הטיעון, נומקה העמדה המצדדת בצורך בקביעת מתחם ענישה גם במקרה של הסדר טיעון, בכך שהדבר יוצר שקיפות, כך שהציבור זוכה לדעת בבירור את מידת ההקלה לה זכה הנאשם בשל הסדר הטיעון (עמדת השופט מלצר בע"פ 512/13 פלוני נ' מדינת ישראל (4.12.13)). כמו כן נומקה עמדה זו בכך שהדבר מעמיד בפני בית המשפט כלי מדידה יעיל לבחינת סבירות הסדר הטיעון "לפחות במקרים בהם סבירות הסדר הטיעון אינה ברורה על פניה" (עמדת השופט מזוז בע"פ 4301/15 יאשיהו יוסף פינטו נ' מדינת ישראל (5.1.16)). וראו גם: אורן איל-גזל "העונש ההולם לא תמיד יהלום", עורך הדין 70 (אוקטובר 2013). עם זאת, כאמור, אין מדובר בהלכה מחייבת והנושא טרם הוכרע.

8. המגבלה שנטלה על עצמה המאשימה מצויה בבירור בתוך מתחם הענישה, אך בשל כך שהסנגור ביקש לשקול חריגה מהמתחם, ראיתי לנכון להתייחס לנושא, אך בקצרה בלבד.

9. **הערכים המוגנים בבסיס העבירה:** עבירות ההתפרצות לבית עסק הן עבירות חמורות הפוגעות בביטחון של הציבור ובקניינו. בעניין זה נאמר כי "ההתפרצות לעסק לא רק מהווה נזק כלכלי רב אלא גם מסבה עוגמת נפש רבה לקורבנות תמימים, שפעמים מנהלים עסקים על גבול הכדאיות הכלכלית ושומרים על מקור פרנסה להם ולעובדיהם. שומה על בית המשפט להטות אוזן לאזרחים החשים חוסר ביטחון ויאוש מהמצב אליו הם נקלעים שלא בטובתם, במיוחד כשנדרשים הם לנהל עסקים באזורי תעשייה מרוחקים מהעיר, בהם בשעות ובימים מסוימים אין איש שיכול למנוע את העבירות ולהתריע על ביצוען" (ע"פ 42259-03-10 דוד ברכה נ' מדינת ישראל (15.7.10)).

10. **נסיבות הקשורות בביצוע העבירה:** הנאשם התפרץ לבית קפה על ידי פתיחת חלון המרפסת, בשעת לילה מאוחרת. לא מדובר בעבירה שבוצעה אגב אלימות או שימוש בכלים, והרכוש שנגנב אינו רב, מבלי להקל ראש בחומרת העבירה, ואף הושב למתלונן. כמו כן, לא עולה מכתב האישום כי מדובר היה בעבירה מתוכננת מראש.

11. **מדיניות הענישה:** סקירת מדיניות הענישה בעבירות של התפרצות לבית עסק מלמדת כי לרוב מוטלים עונשי מאסר והדבר תלוי בחומרת המעשים, נסיבות המקרה ונסיבותיו האישיות של הנאשם.

לצורך בחינת מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות התפרצות לעסק ניתן להפנות לפסקי הדין הבאים: רע"פ 8114/10 אבו חדיד נ' מדינת ישראל (7.11.10), נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בביצוע עבירה של התפרצות לבית עסק וגניבה ממנו. במקרה זה התפרץ הנאשם למשרד וגנב מחשב ופריטים נוספים. בית המשפט המחוזי החמיר את עונשו ממאסר מותנה ל-7 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון הותיר את העונש על כנו, תוך שנתן דעתו לעברו הפלילי והצורך בהרתעה; רע"פ 2326/15 עידן בנימין נ' מדינת ישראל (14.4.15), בו הורשע הנאשם בעבירת התפרצות לבניין שאינו דירה וביצוע גניבה. הנאשם פרץ למשרד בכך שפתח את דלת הכניסה באמצעות מפתח, נכנס פנימה וגנב מזוודה ובה מסמכים שונים, צ'קים בסך 13,000 ₪ ותכשיט בשווי 60,000 ₪. על הנאשם נגזרו 10 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי. בית המשפט המחוזי דחה את ערעור הנאשם ונדחתה גם בקשת רשות ערעור שהגיש לבית המשפט העליון; עפ"ג 34058-02-14 אלקיים נ' מדינת ישראל (1.7.14), בו הנאשם, ביחד עם קטין, התפרץ לחדר מזוודות בבית מלון וגנב מחשב נייד. נקבע מתחם ענישה הנע בין עונש לנשיאה בדרך של עבודות שירות ועד 15 חודשי מאסר, ועל הנאשם הוטלו 5 חודשי מאסר לנשיאה בדרך של עבודות השירות. בית המשפט המחוזי ציין כי המתחם שנקבע הולם את מהות העבירה ונסיבות ביצועה וכך גם העונש שהוטל; עפ"ג 17761-02-18 אבו סנינה נ' מדינת ישראל (27.1.19), בו הורשע הנאשם בעבירות של התפרצות לבניין שאינו מקום מגורים וביצוע גניבה ובעבירה של שינוי זהות של רכב ונידון ל-12 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי. כן חולט הרכב בו בוצעה העבירה. במקרה זה, הנאשם התפרץ ביחד עם אחר לחנות אטליז וגנב ממנה רכוש בשווי של כ-12,000 ₪. ערעור הנאשם נדחה תוך שערכאת הערעור ציינה כי "מקובל עליו כי הרף התחתון של מתחם העונש ההולם למעשיו של המערער עומד על מאסר בפועל של מספר חודשים"; ת"פ 55583-01-17 מדינת ישראל נ' אלמגרי (11.6.19), בו הורשע נאשם בעל עבר פלילי מכהיד בעבירת פריצה לבניין שאינו מקום מגורים וביצוע גניבה ונידון ל-10 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי. הנאשם התפרץ במקרה זה

למכולת בכך ששבר את גג האיסקורית שלה ונכנס לתוכה.

לאור כל זאת, אני בדעה כי מתחם הענישה ההולם את העבירה מושא ענייננו הוא מספר חודשי מאסר, שיכול וירוצו בעבודות שירות, ועד 12 חודשי מאסר בפועל.

קביעת עונשו של הנאשם

12. כאמור, לא התבקש תסקיר בעניינו של הנאשם ולא הובאו בפני כל נתונים מהם ניתן להסיק שלנאשם סיכויי שיקום ממשיים המצדיקים נקיטת דרכי שיקום וחריגה ממתחם העונש ההולם. הסנגור טען כי יש לראות ברצף התעסוקתי של הנאשם ובעובדה שלא נפתחו כנגדו תיקים חדשים מאז ביצוע העבירה שבנדון כמצדיקים חריגה מטעמי שיקום. אכן, יש לברך על כך שהנאשם לא שב לבצע עבירות וכי על פי הנתען הוא עובד כיום לפרנסתו (ובהקשר זה אציין כי לא הוגשו מסמכים לתמיכה בטענה זו, אך שמעתי את המעביד היום). עם זאת, ספק בעיני אם ניתן לבסס מסקנה בדבר סיכויי שיקום ממשיים על בסיס טיעונים מסוג זה. לכך יש להוסיף את התנגדות הנאשם להפניית עניינו לשירות המבחן. שילוב נתונים אלו מוביל למסקנה כי העונש הראוי לנאשם אמור להיגזר בגדרי מתחם הענישה ואין מקום לסטייה בשל שיקולי שיקום.

13. לצורך קביעת עונשו של הנאשם הבאתי בחשבון מחד גיסא את עברו הפלילי המכביד, הכולל שורת עבירות בתחומים מגוונים, לרבות עבירות רכוש (אם כי עבירת הרכוש האחרונה היא משנת 2008). מאידך גיסא, הבאתי בחשבון את גילו הצעיר יחסית (כבן 33 כיום), ואת הודאתו אשר חסכה זמן שיפוטי וביטאה חרטה. הבאתי עוד בחשבון כי הנאשם השיב את סכום הגניבה (ענ/1).

14. סיכומי של דבר, לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים, הן לקולה והן לחומרה, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר למשך 3 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה בדרך של עבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה. הובהר לנאשם שעליו לבצע את עבודות השירות לשביעות רצון הממונה וכי אם לא יעשה כן ניתן יהיה להפקיע את העונש והוא יישא ביתרת התקופה בכליאה. **על הנאשם להתייב במשרדי הממונה ביום 16.1.20 לצורך תחילת ריצוי עונשו.**

ב. מאסר על תנאי למשך חודשיים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור במשך שנתיים כל עבירת רכוש שהיא פשע.

ג. אני נמנע מהטלת קנס על מנת לסייע לנאשם בשיקומו.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

המזכירות תמציא את גזר הדין לממונה על עבודות השירות.

ניתן היום, י"ח כסלו תש"פ, 16 דצמבר 2019, במעמד הצדדים.